

*Bemærkninger til de enkelte bestemmelser**Til § 1*

Med forslaget ønskes en ændring af forskningsråds-systemets organisatoriske indretning, sådan at der opnås en forenkling af systemet i forhold til i dag, jf. pkt. C i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Ændringerne vil indebære oprettelsen af nogle nye organer, der omtales i stk. 1. Det drejer sig om henholdsvis Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Koordinationsudvalget. Samtidig foreslås Forskningsforum og de offentlige forskningsudvalg nedlagt samt øvrige ministres pligt til i samråd med videnskabsministeren at oprette offentlige forskningsudvalg fjernet, jf. den nuværende lovs §§ 4 e og 4 1, stk. 1 og 4. For at understøtte et forenklet system med klarere grænsedragninger mellem de enkelte organer foreslås endvidere muligheden efter den nuværende lovs § 4 e, stk. 4, for at oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver ophævet.

Som følge af de foreslåede organisatoriske ændringer foreslås formålsbestemmelsen tilsvarende udbygget i forhold til den nuværende lov. Bestemmelsen afspejler således de centrale parametre, som rådssystemet fremover skal opfylde i form af styrkelse af forskningskvaliteten i dansk forskning, koordinering af den danske forskningsindsats og fremme og formidling af forskningsresultater.

Der foreslås samtidig generelt navne for de enkelte organer i rådssystemet, som i højere grad afspejler disse organers funktioner og kompetenceområder end deres organisatoriske tilhørsforhold.

Der tilsigtes ingen ændringer i organernes hidtidige status som særlige statslige forvaltningssubjekter.

Der henvises desuden til bemærkningerne for hvert organ.

Til *stk. 2*. Efter den nuværende lovs § 4 e, stk. 4, kan Forskningsforum bl.a. efter anmodning fra videnskabsministeren oprette permanente eller tidsbegrænsede udvalg med særlige opgaver. Med hjemmel i denne bestemmelse blev Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) i bekendtgørelse nr. 933 af 15. december 1998 oprettet med det formål at efterprøve den videnskabelige redelighed i dansk forskning. Først i denne bekendtgørelse fik UVVU tildelt en permanent status, idet der siden 1992 på forsøgsbasis var nedsat ét sådant udvalg alene dækkende det sundhedsvidenskabelige område, jf. desuden pkt. B i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. På tidspunktet for den nuværende lovs vedtagelse var det daværende udvalg således stadig kun en forsøgsordning.

Da UVVU i dag har en permanent karakter, og udvalgene i øvrigt er tillagt en række sanktionskompetencer, der kan have store konsekvenser for den enkelte forsker, foreslås det derfor af ordensmæssige grunde, at der tilvejebringes en udtrykkelig lovhjemmel for nedsættelse af disse udvalg. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 31-34.

Til *stk. 3*. Det nuværende Danmarks Forskningsråd foreslås videreført, dog med en navneændring til Danmarks Forskningspolitiske Råd, jf. desuden bemærkningerne til stk. 1. Forslaget er begrundet i et ønske om at fremhæve rådets status som uafhængigt og sagkyndigt rådgivningsorgan for videnskabsministeren, Folketinget og regeringen i forskningspolitiske sammenhænge. Dette hovedformål fremgår af stk. 3. Der henvises desuden til bemærkningerne til §§ 3-6.

I *stk. 4* og *5* understreges det, at Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd begge har en fondsfunktion og en rådgivningsfunktion. Det er hensigten, at rådene skal udgøre ligeværdige paralleller til hinanden, sådan at begge råd varetager fondsfunktionen som deres centrale opgave, dog inden for forskellige områder. Samtidig foreslås det, at den rådgivning, der gives af begge råd, skal være af forskningsfaglig karakter og områdemæssigt ske i tilknytning til fondsfunktionen.

I forlængelse heraf foreslås de opgaver inden for fonds- og rådgivningsfunktionen, som efter den nuværende lov har ligget i regi af de statslige forskningsråd, Forskningsforum og de af Forum nedsatte programkomiteer, derfor fordelt på de to nye råd.

I *stk. 4* foreslås Det Frie Forskningsråd tillagt de opgaver inden for varetagelsen af fondsfunktionen i forhold til støtte af forskernes egne initiativer, som de statslige forskningsråd hidtil har varetaget, jf. den nuværende lovs § 4 b, stk. 1, nr. 1). Det foreslås samtidig præciseret, at støtten gives på grundlag af et »bottom up«-princip, hvor det afgørende kriterium er, at der er tale om ansøgninger baseret på forskernes egne initiativer. Rådet kan således give støtte til grundforskning, anvendt forskning og strategisk forskning, når dette kriterium er opfyldt.

Rådets rådgivningsfunktion foreslås samtidig afgrænset som ovenfor, sådan at rådet fremover koncentrerer sig om den forskningsfaglige rådgivning, der områdemæssigt er knyttet til udmøntningen af de frie forskningsbevillinger.

Der henvises desuden til bemærkningerne til forslagens §§ 7-16.

I *stk. 5* foreslås Det Strategiske Forskningsråd tilsvarende som følge af ønsket om, at den ud fra et overordnet samfundsmæssigt sigte definerede og priorite-